

Prava nacionalnih manjina su sadržana i u bilateralnim sporazumima koje je Republika Srbija zaključila sa Makedonijom, Hrvatskom, Rumunijom i Mađarskom. U tekstu ovih dokumenata, koji su deklarativnog karaktera, potvrđuju se ustavne i zakonske obaveze koje Republika Srbija ima prema nacionalnim manjinama. U sporazumu sa Mađarskom je posebno predviđeno da će države ugovornice uložiti napore da nacionalnim manjinama, odnosno crkvenim zajednicama nacionalnih manjina i njihovim organizacijama, vrate konfiskovanu ili na drugi način oduzetu imovinu. Bilateralni sporazumi predviđaju i osnivanje međuvladinih mešoviti komisija koje imaju mandat da prate primenu ovih ugovora.

3.2. Nacionalni sastav Republike Srbije

Nacionalni sastav stanovništva Republike Srbije prema popisu stanovništva, domaćinstva i stanova iz 2011. godine objavljen je 29. novembra u izveštaju Republičkog zavoda za statistiku. U popisu je primenjen koncept *uobičajenog stanovništva* prema kome se lice smatra stanovnikom onog mesta gde provodi najveći deo svog vremena nezavisno od toga gde ima prijavljeno prebivalište. Prema popisu, 83,32 % stanovništva čine Srbi, 0,08% Albanci, 2,02% Bošnjaci, 0,26% Bugari, 0,23 % Bunjevci, 0,49% Vlasi, 0,11% Goranci, 0,32% Jugosloveni, 3,53% Mađari, 0,32% Makedonci, 0,31% Muslimani, 0,06% Nemci, 2,05% Romi, 0,41% Rumuni, 0,05% Rusi, 0,20% Rusini, 0,73% Slovaci, 0,06% Slovenci, 0,07% Ukrajinci, 0,81% Hrvati, 0,54% Crnogorci, 0,24% ostali, nije se izjasnilo 2,23%, regionalnu pripadnost izražava 0,43%, a nepoznato je 1,14%. Podaci o nacionalnom sastavu stanovništva su važni za razumevanje kulturoloških raznolikosti i položaja etničkih grupa u društvu kao i za definisanje politike i strategije za unapređenje položaja pripadnika etničkih grupa.

Albanci na jugu Srbije su bojkotovali popis stanovništva 2011. godine.

Vanredni popis stanovništva koji je predsednik Koordinacionog tela Vlade za opštine Preševo, Bujanovac i Medveđu najavio u septembru 2013. a koji je trebalo da se održi u 2014. nije sproveden u opštinama Preševo, Bujanovac i Medveđa.

Vlada Republike Srbije je u junu 2013. godine donela Zaključak kojim se prihvata Izveštaj Koordinacionog tela Vlade Republike Srbije za opštine Preševo, Bujanovac i Medveđa, a koji sadrži sedam tačaka koje su predložili predstavnici alban-skih političkih stranaka za pregovore sa predstavnicima ministarstava. Pregovori su počeli 29.10.2013. godine ali su ubrzo prekinuti zbog nezadovoljstva predstavnika Albanaca mrežom sudova i tužilaštava. U okviru pregovora trebalo je da se obave razgovori vezani za sprovođenje vanrednog popisa u opštinama Preševo, Bujanovac i Medveđa.

Savetodavni komitet je u svom Trećem mišljenju o izveštaju Republike Srbije o primeni Okvirne konvencije pozvao nadležne organe da prilikom procene nacionalnog sastava stanovništva daju značaj podacima prikupljenim kroz nezavisna istraživanja koja mogu da pruže dodatne informacije.

3.3. Zabrana diskriminacije pripadnika nacionalnih manjina.